

ปัญหาและอุปสรรคต่อการเข้าถึงข่าวสารทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลนครอุดรธานี ภายใต้กฎอัยการศึก หลังวันที่ 22 พฤษภาคม 2557

The Problems and Obstacles to Access Political Information

of the Udon Thani Municipality People Under the Martial Law after 22 May 2014

ณัฐนันท์ สุวรรณวงศ์¹

Natthanant Suwanwong¹

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) เพื่อศึกษาถึงรูปแบบการในการเข้าถึงข่าวสารการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลนครอุดรธานีภายใต้กฎอัยการศึก 2) เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการเข้าถึงข่าวสารการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลนครอุดรธานีภายใต้กฎอัยการศึก 3) เพื่อศึกษาแนวทางแก้ปัญหาการเข้าถึงข่าวสารการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลนครอุดรธานีภายใต้กฎอัยการศึก ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้เทคนิคการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย คือ ประชาชนชนชั้นกลาง(ผู้ประกอบอาชีพพนักงานรัฐวิสาหกิจ พนักงานบริษัทเอกชน กลุ่มสื่อมวลชน กลุ่มนักวิชาการ กลุ่มนักธุรกิจ)ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลนครอุดรธานี จำนวน 25 คน

ผลการศึกษาพบว่า ในช่วงการประกาศใช้กฎอัยการศึก ประชาชนติดตามข่าวสารการเมืองจากสื่อโทรทัศน์มากที่สุด แต่ไม่เห็นว่ามีสื่อประเภทใดมีความน่าเชื่อถือและความเป็นกลางมากที่สุด ปัญหาและอุปสรรคในการเข้าถึงข่าวสารการเมืองของประชาชนคือ การควบคุมและครอบงำสื่อมวลชนโดยรัฐบาล สื่อมวลชนขาดสิทธิเสรีภาพในการเสนอข่าวสารการเมือง และประชาชนถูกปิดกั้นในการเข้าถึงข่าวสารการเมือง

แนวทางแก้ปัญหาการเข้าถึงข่าวสารการเมืองของประชาชนในอนาคต สื่อมวลชน ควรเสนอข่าวสารการเมืองที่เป็นความจริง ไม่บิดเบือน ไม่ถูกครอบงำจากรัฐบาล มีความเป็นกลางและความน่าเชื่อถือ ประชาชนควรมีสิทธิเสรีภาพ ในการรับรู้ข่าวสารทางการเมือง มีส่วนร่วมทางการเมืองและแสดงความคิดเห็นทางการเมืองมากขึ้น และการเมืองไทยไม่ควรจะเกิดเหตุการณ์รัฐประหารขึ้นอีก เพื่อประชาธิปไตยที่เข้มแข็งและการพัฒนาทางการเมืองต่อไป

คำสำคัญ : การเข้าถึงข่าวสารทางการเมือง, กฎอัยการศึก

¹อาจารย์ประจำ, สำนักศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

¹Lecturer, General Education, UdonThani Rajabhat University

Abstract

The research were to study 1) to study the methods to access political information of Udon Thani municipality people under Martial Law 2) to investigate the problems and obstacles to access political information of Udon Thani municipality people under Martial Law and 3) to investigate the solution to access political information of Udon Thani municipality people under Martial Law. This was a qualitative research using a target group interview and the sample were 25 middle class (state enterprise employee, officer, press, educator and businessman) who live in the Udon Thani Municipality.

The research revealed that when the martial laws were enforced, people have accessed political information via television the most. However, they did not think any of the media was very reliable or neutral. The problems and obstacles to access political information of people were that the media was controlled and governed by the government, journalists or press had no right or freedom to report political news and people were blocked to access to political information.

The future solution guideline of the political information access problems is that the journalists or press must report the truth about politics without distortion and government control. The information must be neutral and reliable. People should have the right or freedom to access political information and should be allowed to participate in political activities and be able to express their political opinions. Coups should be avoided in order to make Thai democracy be strengthened and developed.

Keywords : Political information access, the Material Law

บทนำ

ภาย หลัง เหตุการณ์รัฐประหารในวันที่ 22 พฤษภาคม พ.ศ.2557 โดยคณะรักษาความสงบแห่งชาติ หรือ คสช. โดยมีพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นหัวหน้าคณะปฏิรูป ซึ่งมีการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินก่อนหน้านั้น ในช่วงที่ประเทศไทยไร้ผู้นำกรัฐมนตรี หลังจากนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร รักษาการนายกรัฐมนตรีในขณะนั้นได้พ้นจากตำแหน่งแล้ว หลังจากนั้นได้มีการประกาศกฎอัยการศึกทั่วราชอาณาจักร โดยมีการควบคุมการนำเสนอสื่อในทุกรูปแบบ ควบคุมพฤติกรรมบุคคลโดยมีการจำกัดเวลาในการออกนอกเคหาสถาน ควบคุมการใช้ถ้อยคำที่สื่อเสียดต่อเหตุการณ์ทางการเมือง ให้บุคคลที่มีความขัดแย้งเข้ารายงานตัวต่อ คสช. เหตุการณ์ครั้งนี้ นับเป็น

จุดเปลี่ยนสำคัญในวิกฤตการณ์ทางการเมืองอีกครั้งหนึ่งที่ดำเนินมายาวนาน

ซึ่งกฎอัยการศึกเป็นกฎหมายซึ่งได้ตราขึ้นไว้สำหรับประกาศใช้เมื่อมีเหตุจำเป็น เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยในบ้านเมือง เป็นเครื่องมือหรือมาตรการทางกฎหมายในการที่จะรองรับอำนาจหน้าที่ของฝ่ายทหารที่จะรักษาความมั่นคงของประเทศชาติยามคับขันและจำเป็น ที่ไม่อาจใช้หน่วยงานของฝ่ายพลเรือน และเพื่อมิให้เกิดปัญหาและอุปสรรคต่อการบริหารราชการแผ่นดิน ในระหว่างการประกาศกฎอัยการศึกตามที่คณะรักษาความสงบแห่งชาติ จึงห้ามมิให้มีการมั่วสุมประชุมทางการเมือง ใด ๆ ที่มีจำนวนตั้งแต่ 5 คนขึ้นไป อีกทั้งยังมีประกาศให้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2550 ล้มล้าง

จำกัด สิทธิ ลิขสิทธิ์ของสื่อมวลชนและการแสดงออกทางการเมืองของประชาชนอย่างเห็นได้ชัด ทำให้สื่อมวลชนไม่มีบทบาทในการนำเสนอข่าวสาร และทัศนะ ตลอดจนวิพากษ์วิจารณ์แต่อย่างใด เป็นได้แค่สื่อที่รายงานข่าวและเหตุการณ์ในลักษณะที่เป็นทางการตามกรอบที่คณะรักษาความสงบแห่งชาติกำหนดให้เท่านั้น ประชาชนทั่วไปก็ถูกจำกัดสิทธิต่างๆ ภายใต้การควบคุมการเข้าถึงข่าวสาร การเข้าถึงข่าวสาร การเมืองของประชาชนก็ยิ่งถูกจำกัดวงแคบให้อยู่ภายใต้การแสดงทัศนะ ท่ามกลางกระแสการเมืองปัจจุบันในประเทศไทย ที่กำลังได้รับความสนใจจากประชาชนทั่วไปเพิ่มขึ้นเป็นอย่างมาก ว่าพัฒนาการทางการเมืองและระบอบประชาธิปไตยของประเทศไทยจะไปในทิศทางใด

ดังนั้นผู้ทำการศึกษาจึงสนใจที่จะศึกษาปัญหาและอุปสรรคต่อการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองจากสื่อภายหลังการประกาศกฎอัยการศึกในวันที่ 22 พฤษภาคม 2557 ในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี โดยทำการศึกษาจากกลุ่มเป้าหมายที่เป็น ชนชั้นกลาง(ผู้ประกอบการอาชีพพนักงานรัฐวิสาหกิจ กลุ่มพนักงานบริษัท กลุ่มสื่อมวลชน กลุ่มนักวิชาการและกลุ่มนักธุรกิจ) ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลนครอุดรธานี ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและมีการศึกษาอยู่ในระดับดี และยังเป็นกลุ่มที่มีโอกาสในการรับรู้ข่าวสารการเมือง มีการติดตามข่าวสารการเมืองมากกว่ากลุ่มอื่น การศึกษาก็เพื่อที่จะทราบถึงรูปแบบการเข้าถึงข่าวสารการเมือง ตลอดจนทราบถึงปัญหาอุปสรรคและแนวทางการเข้าถึงข่าวสารการเมือง ท่ามกลางสถานการณ์การเมืองในปัจจุบัน เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาทางการเมืองต่อไป

วัตถุประสงค์การศึกษา

1 เพื่อศึกษารูปแบบการเข้าถึงและรับรู้ข่าวสารการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลนครอุดรธานีภายใต้กฎอัยการศึก

2 เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการเข้าถึงและรับรู้ข่าวสารการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลนครอุดรธานีภายใต้กฎอัยการศึก

3 เพื่อศึกษาแนวทางการแก้ปัญหาการเข้าถึงและรับรู้ข่าวสารการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลนครอุดรธานีภายใต้กฎอัยการศึก

วิธีการดำเนินการวิจัย

1 กลุ่มเป้าหมาย

ผู้เข้าร่วมการวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ ในส่วนการปฏิบัติการผู้วิจัยได้กำหนดการทำงานร่วมกัน 3 ฝ่าย ประกอบด้วย ผู้วิจัย (Researcher) ชุมชนนักปฏิบัติ/ผู้นำชุมชน (Practitioner) ประกอบด้วย ได้แก่ 1) กลุ่มข้าราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน 5 คน 2) กลุ่มพนักงานบริษัทเอกชน จำนวน 5 คน 3) กลุ่มสื่อมวลชน จำนวน 5 คน 4) กลุ่มนักวิชาการ จำนวน 5 คน 5) กลุ่มนักธุรกิจหรือเจ้าของกิจการ จำนวน 5 คน รวมบุคคลที่เป็นชนชั้นกลางที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลนครอุดรธานีที่ทำการศึกษาวิจัยทั้งหมด 25 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือหลักในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ประกอบไปด้วย 1) แบบบันทึกข้อมูลภาคสนาม (Field note) และวิธีเก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการสัมภาษณ์ (Interview Method) โดยผู้วิจัยได้เตรียมไว้ล่วงหน้าก่อนเข้าร่วมกิจกรรมหลังจากเข้าร่วมกิจกรรมแต่ละกิจกรรมแล้ว ผู้วิจัยจะนำแบบบันทึกข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบและตรวจสอบความถูกต้องจากแหล่งข้อมูลต่างๆ รวมถึงการจัดกิจกรรมต่างๆ ของกลุ่มเป้าหมาย

3. วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการศึกษาค้นคว้า การสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ การสนทนากลุ่ม การสังเกตแบบมีส่วนร่วม และการศึกษาชุมชนแบบมีส่วนร่วมโดยมีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1) เตรียมหัวข้อและสังเคราะห์ข้อมูล แนวความคิดจากเอกสารเพื่อเตรียมความพร้อม

2) เข้าพบ ผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัยและขอความร่วมมือ

3) การเก็บข้อมูลภาคสนามจากการสัมภาษณ์ การสังเกต และการสนทนากลุ่ม ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

3.1 สร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน เนื่องจากพื้นที่ที่ทำการศึกษาคือเป็นพื้นที่ที่ผู้วิจัยมีความสนใจ ประกอบกับผู้วิจัยได้เคยมีกิจกรรมร่วมกับกลุ่มองค์กรต่างๆ ในชุมชน

3.2 การจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ผู้วิจัยได้จัดแบ่งหัวข้อในการสนทนาเพื่อให้เกิดการเชื่อมโยงเนื้อหา เช่น ข้อมูลด้านภูมิหลังทางประวัติศาสตร์ของหมู่บ้าน และบริบทชุมชน การสนทนาเป็นพลวัตของกลุ่ม (Group Dynamic) จำนวนกลุ่มละประมาณ 5 คน ได้แก่ 1)กลุ่มข้าราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน 5 คน 2)กลุ่มพนักงานบริษัทเอกชน จำนวน 5 คน 3)กลุ่มสื่อมวลชน จำนวน 5 คน 4)กลุ่มนักวิชาการ จำนวน 5 คน 5)กลุ่มนักธุรกิจหรือเจ้าของกิจการ จำนวน 5 คน รวมบุคคลที่เป็นชนชั้นกลางที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลนครอุดรธานีที่ทำการศึกษาคือทั้งหมด 25 คน

3.3 การศึกษาแบบมีส่วนร่วม (Participation Research) ประกอบด้วย 1) การสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการกับทุกกลุ่มเป้าหมาย แต่สามารถปรับเปลี่ยนเพิ่มเติมประเด็นไปตามสถานการณ์ แต่ให้อยู่ในขอบเขตของการวิจัย 2) การสัมภาษณ์แบบเป็นทางการ

หรือการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างที่มีคำถามที่แน่นอนเพื่อให้ได้ข้อมูลของกลุ่มเป้าหมาย 3) การสังเกตแบบมีส่วนร่วมและไม่มีส่วนร่วม เป็นการสังเกตสภาพทั่วไปในทุกด้านที่ต้องการศึกษาและการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมในชุมชน 4) การศึกษาชุมชนอย่างมีส่วนร่วม (PRA) ประกอบด้วย 1) การเดินสำรวจ เพื่อศึกษาข้อมูลทางด้านกายภาพที่เอื้อต่อการรับรู้ 2) การมองเป้าหมายร่วมกัน (Guiding Ideas) โดยดำเนินการขออนุญาตจากผู้นำชุมชน จัดประชุมชี้แจงแนวทางการดำเนินการวิจัย ได้แก่ การวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคและแนวทางแก้ไข พร้อมสรุปบทเรียนร่วมกัน

4. การตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล

เมื่อผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลครบถ้วน และครอบคลุมข้อมูลที่ต้องการศึกษาแล้ว จึงตรวจสอบข้อมูลโดยใช้วิธีตรวจสอบแบบสามเส้า (Triangulation Methods) คือ 1) การตรวจสอบข้อมูลจากแหล่งข้อมูลบุคคลที่ต่างกัน 2) การตรวจสอบข้อมูลในสถานที่ต่างกัน 3) การตรวจสอบข้อมูลในเวลาที่แตกต่างกัน

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังการได้รับข้อมูลที่สมบูรณ์และตรวจสอบข้อมูลอย่างละเอียด ผู้วิจัยจะดำเนินการแยกให้เป็นหมวดหมู่และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของข้อมูล ตามกรอบแนวคิดที่ตั้งไว้ในประเด็น ดังนี้ 1) วิเคราะห์ปรากฏการณ์ชุมชนที่เกิดจากการเข้าถึงการรับรู้ข่าวสารทางการเมือง 2) วิเคราะห์ปัญหา/อุปสรรคที่มีต่อการเข้าถึงการรับรู้ข่าวสารการเมือง 3) สังเคราะห์แนวทางต่อการเข้าถึงและรับรู้ข่าวสารการเมือง ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้มาอย่างต่อเนื่องและตรวจสอบดูว่าข้อมูลที่ไดมานั้นครบถ้วน น่าเชื่อถือ หากพบข้อมูลที่ขาดความเชื่อถือว่าผู้วิจัยจะจัดเก็บข้อมูลเพิ่มเติม จนกระทั่งมีความมั่นใจในข้อมูลที่ได้จึงสรุปผลและเขียนรายงานโดยใช้วิธีการเชิงบรรยาย

ผลการศึกษา

จากผลการศึกษา สามารถนำมาวิเคราะห์และสรุปผล ตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย ดังนี้

1. รูปแบบการเข้าถึงและรับรู้ข่าวสารการเมืองของประชาชน

1.1 ด้านการติดตามข่าวสารการเมืองในช่วงประกาศใช้กฎอัยการศึกของประชาชนในเขตเทศบาลอุดรธานี พบว่า ในช่วงการประกาศใช้กฎอัยการศึก ประชาชนในเขตเทศบาลนครอุดรธานี ได้ติดตามข่าวสารการเมืองจากสื่อโทรทัศน์มากที่สุด เพราะเป็นช่องทางในการเข้าถึงที่สะดวกและง่ายที่สุด มีจุดเด่นตรงที่มีทั้งภาพและเสียง และสื่อโทรทัศน์ค่อนข้างมีความหลากหลาย สามารถเลือกรายการ เลือกช่อง ยังสามารถติดตามจากช่องเคเบิลทีวี ซึ่งมีความหลากหลายมากกว่ารายการโทรทัศน์ในประเทศไทย เรามีทางเลือกมากขึ้น การติดตามข่าวสารการเมืองที่ได้ติดตามจากสื่อโทรทัศน์ มีความได้เปรียบกว่าสื่อประเภทอื่น ตรงที่ความไวและความสดของข่าว ทันต่อเหตุการณ์ ข่าวสารการเมือง

1.2 ด้านความน่าเชื่อถือและความเป็นกลางในช่วงการประกาศใช้กฎอัยการศึก พบว่า ประชาชนมองว่าไม่มีสื่อประเภทไหนเลยที่มีความน่าเชื่อถือและมีความเป็นกลางมากที่สุด จากการติดตามข่าวสารการเมืองจากหลายๆ สื่อ มีการบิดเบือนข้อมูล เสนอข่าวสารการเมืองได้ไม่เต็มที่ ด้วยข้อจำกัดทางสถานะแวดล้อมด้านปัญหาทางการเมือง สื่อมวลชนถูกควบคุมจากรัฐบาล สื่อประเภทอินเทอร์เน็ต ก่อนข้างจะมีความเสรีเกินไป มีหลายฝ่ายเข้ามาแสดงความคิดเห็น ไม่แสดงตัวตน ไม่มีที่มาที่ไปของแหล่งข่าว ไม่มีหลักฐานของเนื้อหาข่าว จึงเกิดความไขว้เขวในการรับรู้ข่าวสารทางการเมือง

1.3 ด้านสิทธิ เสรีภาพ ของสื่อมวลชนในการนำเสนอข่าวสารการเมือง พบว่า ในช่วงที่เกิดการรัฐประหารเมื่อ 22 พฤษภาคม 2557 มี

การประกาศใช้กฎอัยการศึก คณะรัฐประหาร ย่อมต้องเข้ามาควบคุมสื่อมวลชนและมีกฎเกณฑ์ต่างๆ ห้ามสื่อมวลชนนำเสนอข่าวการเมืองไปในแนวทางไหน ยังมีการห้ามออกอากาศเป็นบางช่วงเวลา เพื่อที่คณะรัฐประหารจะได้เสนอกฎและระเบียบเกี่ยวกับการทำรัฐประหาร ประชาชนก็ต้องติดตามข่าวสารการเมืองตามที่คณะรัฐประหารต้องการให้ติดตาม สื่อมวลชนมีข้อจำกัดในการนำเสนอ สื่อมวลชนไม่กล้าวิจารณ์ในเนื้อหาข่าว ได้แต่นำภาพเหตุการณ์ และเสนอข่าวตามความจริงออกมาให้ดูเท่าที่เห็นว่าเหตุการณ์มันคืออะไร ถึงแม้จะเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย ก็ไม่กล้าวิจารณ์อะไร

1.4 ด้านการครอบงำสื่อมวลชนหรือถูกคุกคามจากรัฐบาล พบว่า ในช่วงการประกาศใช้กฎอัยการศึก สื่อมวลชนถูกครอบงำและถูกคุกคามจากรัฐบาล ไม่ว่าจะยุคไหนสมัยไหน หรือแม้แต่ในช่วงบ้านเมืองอยู่ในระบอบประชาธิปไตย สื่อมวลชนทุกสื่อมักจะถูกควบคุมครอบงำโดยกลุ่มอำนาจที่ขึ้นมามีบทบาททุก เพราะสื่อมวลชนคือช่องทางที่สำคัญที่สุด ที่จะทำให้คนทั้งประเทศสามารถรับรู้ข่าวสารการเมืองในขณะนั้นได้ สื่อมวลชนมีอุปสรรคในการนำเสนอข่าวสารทางการเมือง ประชาชนยังมีความรู้สึกว่าการที่ประชาชนได้รับนั้น ยังไม่ถูกต้อง 100 เปอร์เซ็นต์ เบื้องลึก เบื้องหลัง ของข่าวสารทางการเมืองเป็นมาอย่างไร ประชาชนยังไม่ได้รับรู้ตรงนั้น

1.5 ด้านความรู้สึกของประชาชนในการถูกปิดกั้นเพื่อการเข้าถึงข่าวสารการเมือง พบว่า ประชาชนรู้สึกว่าการปิดกั้นในการเข้าถึงข่าวสารการเมือง ในช่วงวันแรกที่เกิดการรัฐประหารและประกาศใช้กฎอัยการศึก จะติดตามข่าวสารการเมืองจากสื่อโทรทัศน์ไม่ได้เลย หน้าจอโทรทัศน์เป็นสัญลักษณ์ของสี่เหล้าทัพ ดอ ออกอากาศรายการปกติ ประชาชนรู้ข่าวสาร

การเมืองแค่ด้านเดียว มีแต่แผนงานที่ดีของการพัฒนาประเทศ ซึ่งประชาชนอยากรู้มากกว่านั้น

2. ปัญหาและอุปสรรคในการเข้าถึงข่าวสารการเมืองในช่วงการประกาศใช้กฎอัยการศึก พบว่า

2.1 ปัญหาและอุปสรรคจากการเข้าถึงและรับรู้ข่าวสารการเมือง สื่อมวลชนถูกรวบงำจากรัฐบาล ถูกจำกัดสิทธิเสรีภาพไปบางส่วน ทำให้มีอุปสรรคในการนำเสนอข่าวสารการเมือง ข่าวที่นำเสนอมีด้านเดียว ซึ่งก็มีแต่ข่าวที่ฝ่ายรัฐประหารต้องการให้นำเสนอออกมา ในขณะที่ข่าวสารการเมืองที่ประชาชนได้รับนั้น ไม่ได้เสนอแนวทางในเชิงลึกมากนัก ประชาชนถูกปิดกั้นในการทราบถึงข้อมูลข่าวสารการเมืองที่เป็นความจริง ข่าวสารที่ประชาชนได้รับนั้นคนที่ไม่ค่อยรู้ หรือไม่มีความรู้ ก็จะรับฟังข่าวมาตามทีบอก ก็จะเชื่อตามสิ่งที่ได้รับ

2.2 ปัญหาและอุปสรรคจากการเมืองและผู้มีอำนาจทางการเมือง พบว่า รัฐบาลหรือคณะรัฐประหารในขณะนั้นได้ครอบงำสื่อมวลชน ทำให้การเสนอข่าวสารการเมืองมีเนื้อหาข่าวสารที่บิดเบือนจากความจริงไป โดยผ่านการกลั่นกรองข่าวสารจากผู้มีอำนาจก่อนที่ประชาชนจะได้รับข่าวสารนั้น ทำให้ข่าวสารที่ประชาชนได้รับไม่เป็นความจริง ไม่มีความเชื่อถือ การที่รัฐบาลได้ควบคุมและครอบงำสื่อมวลชน ทำให้สื่อมวลชนขาดความเป็นอิสระและต้องเสนอข่าวสารการเมืองตามแนวทางที่รัฐบาลได้กำหนดให้

2.3 ปัญหาและอุปสรรคจากลักษณะของการนำเสนอข่าวสารการเมือง พบว่า สื่อมวลชนในการนำเสนอข่าวสารทางการเมืองนั้น ไม่ได้แสดงท่าทีหรือจุดยืนใดๆ เป็นพิเศษ คือไม่เอนเอียงไปด้านใดด้านหนึ่ง ช่วงวิกฤตการณ์ทางการเมือง สื่อมวลชนต้องแสดงตัวเป็นกลาง ไม่มีใครต่อต้าน และไม่มีใครสนับสนุน สื่อมวลชนไม่

กล้าที่จะแสดงออกว่าต่อต้านหรือสนับสนุน การเสนอข่าวสารการเมือง เนื้อหาของข่าวสารที่นำเสนอออกมาเป็นแนวกลางๆ ไม่กล้าวิเคราะห์เชิงลึกมากจนเกินไป

3. แนวทางการแก้ปัญหาการเข้าถึงข่าวสารการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลนครอุดรธานี

3.1 การแก้ปัญหาด้านสื่อมวลชนในการนำเสนอข่าวสารการเมือง พบว่า สื่อมวลชนควรเสนอข่าวสารการเมืองที่เป็นความจริง ไม่บิดเบือน เพื่อให้ประชาชนได้รับรู้ข่าวสารที่เป็นความจริง สื่อมวลชนควรนำเสนอข่าวสารการเมืองที่ดูน่าสนใจ น่าติดตาม เพื่อกระตุ้นให้ประชาชนเกิดความสนใจที่จะติดตามข่าวสารทางการเมืองมากขึ้น มีสื่อโทรทัศน์เสรี ที่ไม่ถูกรวบงำจากรัฐบาล เป็นองค์กรอิสระ ไม่ขึ้นตรงกับฝ่ายรัฐบาล สื่อมวลชนควรนำเสนอข่าวสารทั้ง 2 ด้าน ทั้งด้านดีและด้านที่เป็นข้อเสีย ให้โอกาสในการเสนอข่าวทั้ง 2 ฝ่าย ผู้รับข่าวสารจะเป็นผู้กรองข้อมูลเอง สื่อมวลชนควรมีหลายช่องทางให้ประชาชนได้เลือกติดตาม สื่อมวลชนมีจรรยาบรรณในการเสนอข่าวสาร มีความเป็นกลางและความน่าเชื่อถือ ไม่นอมน้าวชักจูงให้ประชาชนเชื่อตามสิ่งที่เสนอ สื่อมวลชนควรเสนอข้อเท็จจริง ไม่อยากให้นำเสนอข่าวจากการรับฟังมาจากนักการเมือง ไม่ใช่รับฟังมาอย่างไรก็เสนอไปตามนั้น อยากให้มีการวิเคราะห์ ค้นคว้า ก่อนที่จะนำเสนอข่าวสารที่เป็นความจริง เชื่อถือได้ให้ประชาชน สื่อมวลชนทางด้านโทรทัศน์ ควรนำเสนอข่าวสารที่เป็นความจริง รวดเร็ว ทันต่อเหตุการณ์ เพื่อให้ประชาชนสนใจและติดตามหรือถ้าเกิดสถานการณ์เร่งด่วน ประชาชนสามารถเตรียมรับเหตุการณ์ได้ทัน

3.2 การแก้ปัญหาของประชาชนในการเข้าถึงข่าวสารการเมืองไทย พบว่า ประชาชนควรมีสิทธิเท่าเทียมกัน ในการที่จะได้รับรู้ข่าวสารทางการเมือง รัฐบาลควรส่งเสริมให้ประชาชนสามารถ

รับรู้ข่าวสารได้เพิ่มมากขึ้น และรัฐบาลควรเปิดโอกาสให้ประชาชนได้รับรู้สถานการณ์ของประเทศให้มากที่สุด ประชาชนควรออกมามีส่วนร่วมทางการเมือง แสดงความคิดเห็นทางการเมืองมากขึ้น เพื่อประโยชน์ของตนเองและประโยชน์ของประเทศชาติ ประชาชนควรให้ความสนใจกับข่าวการเมืองมากขึ้น ประชาชนควรเลือกรับข่าวสารการเมืองทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านของฝ่ายที่สนับสนุนหรือฝ่ายที่ต่อต้าน และเข้าถึงข่าวสารข้อมูลจากหลายๆ ช่องทาง เพื่อนำมาเปรียบเทียบและใช้วิจารณ์ในการเลือกที่จะเชื่อหรือไม่เชื่อตามข่าวสารการเมืองที่ได้ติดตาม

3.3 การแก้ไขปัญหาการเมืองไทยที่ส่งผลต่อการเข้าถึงข่าวสารการเมืองของประชาชน พบว่า คาดหวังว่าจะไม่มีเหตุการณ์การทำให้รัฐประหารเกิดขึ้นอีกในสังคมไทย ประเทศปกครองโดยระบอบประชาธิปไตย ประชาชนและองค์กรอื่นๆ มีสิทธิ เสรีภาพ อำนาจอธิปไตยเป็นของประชาชน ในอนาคต สื่อมวลชนหรือองค์กรอื่นๆ แม้กระทั่งตัวประชาชนเอง ก็สามารถพัฒนาไปในแนวทางที่ดีขึ้น การปกครองโดยระบอบประชาธิปไตยที่ดีและเข้มแข็งนั้น นักการเมืองต้องเป็นคนดี มีคุณธรรม เห็นประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง การปกครองที่ดีต้องเริ่มจากตัวผู้นำ

3.4 การแก้ไขปัญหาเพื่อให้ผ่านพ้นวิกฤตการณ์การจากการถูกรวบงำและถูกคุกคามจากรัฐบาล พบว่า ต้องไม่มีการทำรัฐประหารอีกเลย ต้องการให้มีสื่อโทรทัศน์เสรี ซึ่งแยกออกจากรัฐบาล ไม่ถูกควบคุมโดยรัฐบาล สื่อมวลชนต้องเข้ามาจับบทบาท และต่อต้านเรียกร้อง สิทธิ เสรีภาพ ของตัวเอง สื่อมวลชนต้องแสดงจุดยืนในการนำเสนอข่าวอย่างตรงไปตรงมา ไม่ให้ถูกรวบงำ สื่อมวลชนควรนำเสนอข่าวสารทางการเมืองทั้ง 2 ด้าน อย่าไปตัดสินว่าใครผิด ใครถูก ให้ประชาชนเป็นผู้ตัดสินใจเอง

3.5 การแก้ไขปัญหาการเข้าถึงข่าวสารการเมืองสำหรับภาคประชาชน พบว่า ประชาชนควรรับรู้ข่าวสารการเมืองจากหลายๆ ช่องทาง ประชาชนสามารถเลือกรับสื่อประเภทไหนก็ได้ เพราะปัจจุบันการเข้าถึงข่าวสารการเมืองสามารถเข้าถึงได้ง่าย และมีหลายช่องทางให้เลือก ไม่ว่าจะเป็นสื่อประเภทใหม่ๆ ที่ปัจจุบัน ประชาชนสามารถเลือกติดตามได้ง่ายขึ้น เช่น อินเทอร์เน็ต และข้อความข่าวในมือถือ ประชาชนควรใช้วิจารณญาณในการรับข่าวสารทางการเมือง ว่ามีความน่าเชื่อถือได้มากน้อยแค่ไหน เพราะข่าวสารที่ได้รับนั้น เราวัดความน่าเชื่อถือแล้วความเป็นกลางออกมาไม่ได้ ประชาชนควรได้แสดงความคิดเห็น หรือวิพากษ์วิจารณ์เกี่ยวกับข่าวสารการเมืองที่ได้รับ หรือออกมาแสดงการเคลื่อนไหวเพื่อเรียกร้องในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการเมืองที่ถูกต้อง ตรงไปตรงมา

3.6 การแก้ไขปัญหาที่ผู้นำหรือผู้นำอำนาจตามความคิดเห็นของประชาชน พบว่า รัฐบาลควรเปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นและรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนให้มากที่สุด รัฐบาลไม่ควรที่จะเข้าครอบงำหรือควบคุมสื่อมวลชน ควรให้สื่อมวลชนมีสิทธิ เสรีภาพในการนำเสนอข่าวสารทางการเมือง รัฐบาลควรให้สื่อมวลชนได้เสนอข่าวที่เป็นความจริง โดยคณะรัฐประหารควรมีความจริงใจในการเปิดเผยข้อมูลด้วยความบริสุทธิ์ใจ ว่าสาเหตุของการทำรัฐประหารคืออะไร ทำไปเพื่ออะไร และจะมีวิธีแก้ไขปัญหาเหล่านั้นอย่างไร รวมทั้งอยากให้การเมืองไทยมีความพัฒนาขึ้น อยากได้นักการเมืองที่ดีเข้าสู่สภา อยากมีผู้นำที่มีความรู้ความสามารถและเป็นคนดี มีคุณธรรมและจริยธรรมในการบริหารบ้านเมือง

3.7 การแก้ไขปัญหาที่สื่อมวลชน พบว่า อยากให้มีหน่วยงานสื่อมวลชนที่เป็นเอกเทศ ไม่ขึ้นกับหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งของรัฐบาล กล้านำเสนอข่าวที่เป็นความจริง ต้องการ

สื่อมวลชนที่เป็นอิสระ มีความเป็นกลางและมีความน่าเชื่อถือ สื่อมวลชนควรเสนอข่าวสารการเมืองให้ประชาชนได้รับรู้มากที่สุด โดยการเสนอความจริง ไม่ปิดบัง

การอภิปรายผล

จากข้อมูลที่ได้การสัมภาษณ์กลุ่มบุคคลที่เป็นชนชั้นกลาง ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลนครอุดรธานี จำนวนกลุ่มอาชีพ 5 กลุ่ม รวมทั้งหมด 25 ท่าน เนื่องด้วยชนชั้นกลางเป็นกลุ่มที่มีโอกาสในการรับรู้ข่าวสารการเมืองมากกว่ากลุ่มอื่น ๆ ด้านรูปแบบการเข้าถึงและรับรู้ข่าวสารการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลนครอุดรธานีภายใต้กฎอัยการศึก พบว่า ประชาชนได้ติดตามข่าวสารการเมืองจากสื่อโทรทัศน์มากที่สุด เพราะสามารถเข้าถึงได้ง่าย ติดตามได้สะดวก มีสถานีให้เลือกติดตามหลายสถานี สอดคล้องกับผลการศึกษาของพิริยาภรณ์ สรรพศรี (2553) ที่ได้ศึกษาเรื่องอิทธิพลของการเปิดรับข่าวสารทางการเมืองที่มีต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า จากการที่ประชาชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ให้ความสำคัญในการเปิดรับข่าวสารทางการเมือง สื่อต่าง ๆ ได้แก่ โทรทัศน์ รองลงมาคือ อินเทอร์เน็ต และหนังสือพิมพ์ ช่วยให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเมืองมากขึ้น ประชาชนสามารถแสวงหาข้อเท็จจริงทางการเมือง เพื่อนำมาเปรียบเทียบ และทำให้เกิดความรอบรู้ในประเด็นนั้น ๆ มากขึ้น และสอดคล้องกับกิตติคุณ บุญเชื้อ(2548) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่องช่องทาง การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองของพนักงานบริษัท แอลทีไอซี พบว่า พนักงานบริษัท แอลทีไอซี มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองผ่านโทรทัศน์มากที่สุด รองลงมาคือ หนังสือพิมพ์ ผลการวิจัยของ ชนิษฐา เพชรายุทธ (2552) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง สื่อกับการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลนคร

เชียงใหม่ พบว่า ประชาชนเปิดรับข่าวสารทางการเมืองจากโทรทัศน์มากที่สุด นอกจากนี้ยังมีการรับรู้ข่าวสารจากสื่อประเภทหนังสือพิมพ์และอินเทอร์เน็ตเป็นหลัก

ด้านปัญหาและอุปสรรคในการเข้าถึงข่าวสารการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลนครอุดรธานี ภายใต้กฎอัยการศึก พบว่า ข้อมูลข่าวสารการเมืองที่ประชาชนได้รับจากการติดตามข่าวสารการเมืองของสื่อประเภทต่าง ๆ นั้น ไม่มีความน่าเชื่อถือถูกต้อง มีการบิดเบือนข้อเท็จจริง การเสนอข่าวสารการเมืองก็เสนอออกมาในด้านเดียว คือด้านดีของฝ่ายที่ทำรัฐประหาร เนื่องจากสื่อมวลชนที่มีหน้าที่ในการเสนอข่าวสารนั้นได้ถูกควบคุมและครอบงำจากรัฐบาลในขณะนั้น ทำให้สื่อมวลชนขาดสิทธิเสรีภาพในการที่จะนำเสนอข่าวสารการเมือง ตลอดจนวิพากษ์วิจารณ์แต่อย่างใด สอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการสื่อสารทางการเมืองที่เสถียร เขยประทับ (2540 : 142-155) กล่าวถึงช่องทาง การสื่อสารที่เป็นองค์กรและประเภทกลุ่มว่า ข้อแตกต่างระหว่างองค์กรและกลุ่มจะเห็นได้ชัด ในระบบการเมืองเผด็จการ โดยที่ในประเทศเผด็จการนั้น ผู้นำมักจะพยายามไม่ให้มีการสื่อสารในรูปแบบของกลุ่มมากนัก เพราะยากแก่การควบคุมและไม่สามารถกำหนดทิศทางทางการเมืองของตนได้ ผู้นำเหล่านี้จึงพยายามที่จะสลายการสื่อสารภายในกลุ่ม และจัดตั้งเป็นการสื่อสารในแบบองค์กรแทน ในทางตรงกันข้ามในสังคมแบบประชาธิปไตยหรือสังคมเปิด จะมีการสื่อสารในกลุ่มมาก ทั้งกลุ่มเพื่อน กลุ่มครอบครัว

ทั้งนี้ เนื่องจากถือเป็นการเปิดกว้าง และเป็นส่วนหนึ่งของสังคมเปิดลักษณะนี้ จากปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ในการเข้าถึงข่าวสารการเมืองของประชาชนนั้นประชาชนมีความเห็นต่อการแก้ปัญหาการเข้าถึงข่าวสารของประชาชน เพื่อส่งผลให้การเมืองไทยพัฒนาต่อไป โดยเห็นว่าเริ่มต้นที่ตัวประชาชนเองต้องมีความสนใจทาง

การเมือง มีการติดตามข่าวสารทางการเมืองในระดับสูง ติดตามข่าวสารการเมืองจากหลายๆช่องทาง มีการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันทางการเมืองจากข่าวสารทางการเมืองที่ได้รับมา ด้านสื่อมวลชนเองก็ต้องมีจรรยาบรรณในการเสนอข่าว เสนอข่าวสารการที่เป็นความจริง ไม่บิดเบือนให้ประชาชนได้รับทราบ

ข้อเสนอแนะ

1. ควรกระตุ้นให้ประชาชนเกิดความสนใจในการเข้าถึงข่าวสารการเมืองมากขึ้น อันจะนำมาซึ่งการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่เข้มแข็งและมีรากฐานประชาธิปไตยที่มั่นคง
2. รัฐบาลและสื่อมวลชนควรให้ความสนใจที่จะพัฒนาสื่อประเภทเว็บไซต์ และบริการ

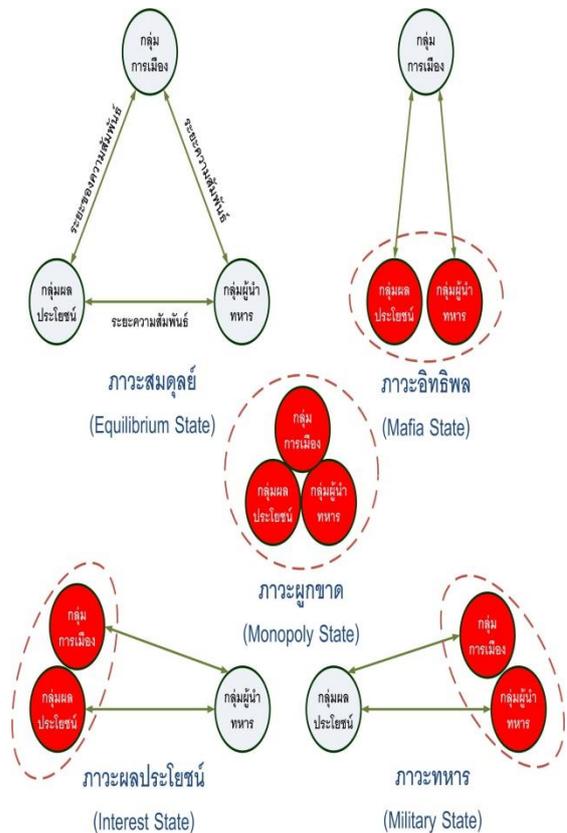
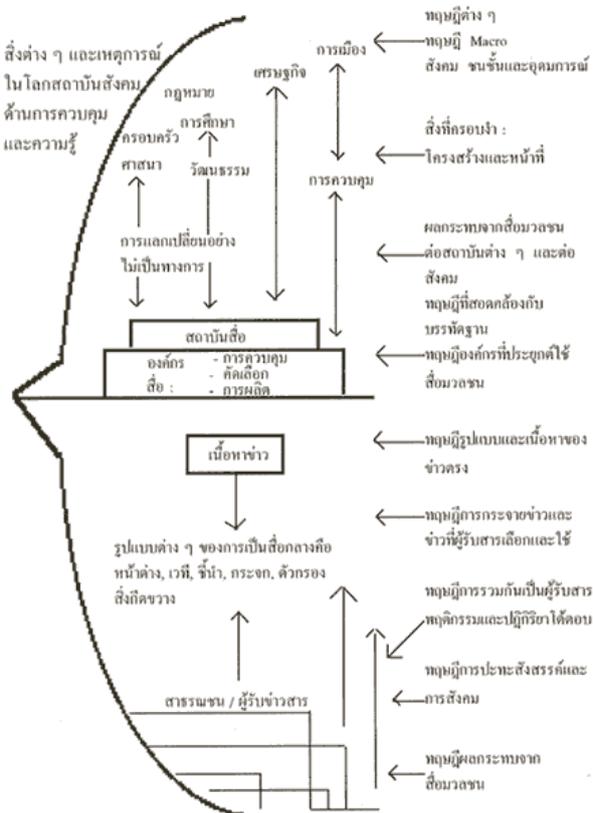
ข้อความทางมือถือ เพื่อเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงข่าวสารการเมืองของประชาชนได้มากขึ้น

3. ควรให้สื่อมวลชนได้มีแนวทางในการพัฒนาให้เป็นเอกภาพ มีสิทธิในการแสดงออกที่รัฐบาลไม่สามารถควบคุมการเสนอข่าวที่เป็นจริงแก่ประชาชนได้

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาศึกษาเปรียบเทียบสภาพการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจและการเมืองในแต่ละช่วง เพื่อให้สะท้อนภาพวิถีแห่งการเปลี่ยนแปลงที่ชัดเจน
2. ควรจะมีศึกษารูปแบบการควบคุมตามกฎหมายการศึกษาจากอดีตจนถึงปัจจุบัน เพื่อวิเคราะห์ความเหมือนต่างของสภาพกฎ และนำมาสู่กระบวนการหาทางออกที่เหมาะสมต่อไป

กรอบแนวคิด

เอกสารอ้างอิง

- กิตติคุณ บุญเชื้อ.(2548). การศึกษาช่องทางการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองของพนักงานบริษัทแอลทีไอซี จำกัด. การค้นคว้าแบบอิสระ รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเมืองและการปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ชนินฐา เพชรายุทธ.(2552). สื่อกับการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- พริยามภรณ์ สรรพศรี.(2553). อิทธิพลของการเปิดรับข่าวสารทางการเมืองที่มีต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- เสถียร เขยประทับ.(2540). การสื่อสารกับการเมือง: เน้นสังคมประชาธิปไตย. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ผู้จัดการออนไลน์. วันที่ 5 มิถุนายน 2557 .<http://www.manager.co.th/home/ViewNews.aspx?NewsID=9570000058324>
- มติชนออนไลน์. ฉบับวันที่ 22 พฤษภาคม 2557 .www.matichon.co.th/news_detail.php?newsid=1400761555.